

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ № 1
про фітосанітарний стан посівів сільськогосподарських культур
у сільгосппідприємствах Херсонської області
станом на 27 лютого 2026 року

Наближається посівна кампанія 2026 року, тож варто подбати про якісний посівний матеріал ранніх ярих культур вже зараз.

Щоб визначитися, що сіяти навесні, і зробити вибір на користь якісного посівного матеріалу, насіння необхідно перевірити в лабораторних умовах на показники якості і обов'язково на зараженість його хворобами.

Наголошуємо, що якісний посівний матеріал – основа майбутнього врожаю. Дані про зараженість насіння патогенними мікроорганізмами є одним із найважливіших показників якості, що дозволяє з'ясувати, наскільки насіння інфіковане патогенами. Заражене насіння не дасть сходів, або не сформує повноцінних рослин, що в подальшому призведе до зниження врожайності.

Фітопатологічна експертиза насіння – це лабораторний аналіз посівного матеріалу для виявлення інфекцій (грибів, бактерій) та визначення рівня зараженості ними. Завдяки їй аграрій може підібрати препарати для протруювання насіння, які максимально ефективно захистять посіви на ранніх етапах росту та розвитку. Також експертиза дозволяє оцінити якість насіння, спрогнозувати хвороби сходів та вберегти майбутній врожай. А знання видового складу збудників хвороб дозволяє оптимально підібрати стратегію захисту рослин (коректне застосування фунгіцидів).

Окрім перевірки на зараженість хворобами, посівний матеріал необхідно дослідити на показники **енергії проростання, схожості, чистоти, вологості, маси 1000 насінин**. Такі дослідження гарантовано покаже, наскільки посівний матеріал якісний, можна його сіяти чи краще замінити взагалі.

Енергія проростання насіння характеризує його життєздатність, від якої залежить швидкість проростання: насіння з високою енергією проростання дає ранні й рівномірні сходи.

Схожість насіння – це показник, який вказує на кількість схожого насіння у відсотках від загальної кількості насінин. У лабораторіях ці показники визначають методом пророщування, адже тільки лабораторна експертиза може на 100% точно виявити, наскільки насіння якісне.

Вологість – вміст вологи у відсотках до ваги абсолютно сухого насіння. Нормальною вологістю насіння зернових культур вважається 14-15%. Підвищена вологість призводить до різкого зниження схожості насіння.

Показником крупності насіння є **маса 1000 насінин**, що характеризує його виповненість, запас поживних речовин у насініні, цінність насінневої партії загалом. Маса **1000 насінин** характеризує добірність, крупність і виповненість насіння. Молоді сходи живляться поживними речовинами, які є в насінні. Отже, що крупніше насіння, то краще ростуть молоді рослини, то продуктивнішими вони будуть. Її розраховують з метою правильного визначення норми висіву зерна. Адже якщо не враховувати показники посівної придатності та маси 1000 насінин, неможливим виявиться встановлення норми висіву та визначення його схожості в польових умовах.

Чистота – це кількість насіння основної культури у наважці, виражена у відсотках. Показники чистоти є обов'язковим елементом при визначенні посівних якостей насіння, тому що відсутність домішок насіння культурних рослин та бур'янів, битого насіння – основна вимога до якісного протруювання насіння.

Акцентуємо увагу на тому, що визначати посівні якості насінневого матеріалу необхідно тільки в лабораторіях, які уповноважені Національним агентством з акредитації України на проведення вищезазначених досліджень.

Отже, якісний посівний матеріал – перший крок на шляху до отримання високого врожаю, адже навіть невелике інфекційне навантаження може стати сприятливим чинником для розвитку захворювання. Завчасні заходи дозволяють не лише мінімізувати економічні втрати, а й забезпечити стабільність господарства в умовах сучасних кліматичних змін.

